

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

Adresa: ul. Moskovska 101,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 672 007
www.gov.me/mpsv

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo), na osnovu čl. 1 i 3 Uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2024. godinu – Agrobudžet („Službeni list CG“, broj 23/24) – mjere 2.1.1. MIDAS 2 - Komponenta 1 – Jačanje programa Ministarstva za poljoprivredu i ruralni razvoj, objavljuje

JAVNI POZIV

Podrška po prihvatljivom ha za Agroekološku mjeru (IPARD like) za livade i pašnjake za 2024. godinu

Predmet ovog javnog poziva je podrška poljoprivrednim proizvođačima koji koriste livade i pašnjake za proizvodnju sijena ili napasanje stoke.

Ovim javnim pozivom utvrđuju se uslovi, kriterijumi, način prijavljivanja za dodjelu podrške, rokovi za podnošenje zahtjeva, procedura realizacije zahtjeva i isplata podrške.

Ova mjeru će se finansirati iz Drugog projekta institucionalnog razvoja i jačanja poljoprivrede (MIDAS 2) koji se finansira iz zajma Svjetske banke, a implementira Ministarstvo.

DEFINICIJA KORISNIKA

Prihvatljivi korisnici su:

- fizička ili pravna lica koja su do (uključujući i) dana podnošenja zahtjeva za podršku u okviru ovog javnog poziva upisana u Registru poljoprivrednih gazdinstava, u skladu sa Pravilnikom o obliku i načinu vođenja registra subjekata i registra poljoprivrednih gazdinstava („Sl. list CG“, br. 16/14, 37/18).
- upisani u Registru životinja, u skladu sa Zakonom o identifikaciji i registraciji životinja („Sl. list CG“, br. 48/07, 73/10, 40/11, 48/15), do dana podnošenja zahtjeva.
- korisnici direktnih plaćanja kroz mjeru 1.1.4 Direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji – Osnovna plaćanja u skladu sa Agrobudžetom za 2024. godinu, za plaćanja livada/pašnjaka. Dodatna podrška za Agro-ekološku mjeru može se dobiti samo za parcele koje su bile prihvatljive kroz mjeru 1.1.4 Direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji – Osnovna plaćanja u skladu sa Agrobudžetom za 2024. godinu.

Ukoliko je korisnik ovog poziva pravno lice (preduzetnik/pravno lice, privredno društvo, kooperativa ili udruženje), mora biti registrovan u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS¹). Podršku po ovom pozivu ne mogu dobiti preduzeća (djelimično ili potpuno) u vlasništvu države ili državnih institucija.

¹ U slučaju da pravno lice ne podliježe registraciji u CRPS, potrebno je dostaviti Uverenje Ministarstva pravde

PRIHVATLJIVE POVRŠINE

LIVADE kao poljoprivredna površina koja se koristi za proizvodnju/kultivaciju trave, bilo zasijane ili samonikle i nije uključena u plodored pet ili više godina. Površina se mora kosit u najmanje jednom godišnjem razdoblju.

PAŠNJACI kao poljoprivredna površina pokrivena travom uključujući žbunje i/ili drveće i nije uključena u plodored pet ili više godina. Površina se mora koristiti za ispašu stoke. Pašnjak može da sadrži pojedinačna stabla i žbunove. Površina pašnjaka određuje se množenjem ukupne (grafičke) površine referentne parcele koeficijentom prihvatljivosti:

- Pašnjak na kojem trava pokriva od 90% do 100% površine ima koeficijent prihvatljivosti 1;
- Pašnjak na kojem trava pokriva od 75% do 90% površine ima koeficijent prihvatljivosti 0,75;
- Pašnjak na kojem trava pokriva od 50% do 75% površine ima koeficijent prihvatljivosti 0,5;
- Pašnjak na kojem trava pokriva od 25% do 50% površine ima koeficijent prihvatljivosti 0,25;
- Pašnjak na kojem trava pokriva manje od 25% površine nije prihvatljiv.

Površine koje ispunjavaju uslove za podršku su one klasifikovane kao pašnjaci i/ili livade evidentirane u Sistemu za identifikaciju zemljišnih parcela (u daljem tekstu: SIZEP-u), kao površine koje koriste podnosioci zahtjeva (koji nemaju spor s ostalim korisnicima podrške u trenutku podnošenja zahtjeva).

SPECIFIČNI KRITERIJUMI PRIHVATLJIVOSTI

Korisnik ima pravo na dodjelu sredstava podrške ukoliko su ispunjeni sledeći kriterijumi prihvatljivosti:

- Minimalna površina prihvatljiva za podršku po zahtjevu je 1 ha zemljišta klasifikovanog kao pašnjaci i/ili livade;
- Minimalna poljoprivredna parcela prihvatljiva za podršku je 0,1 ha;
- Stoka koja boravi na livadama/pašnjacima mora biti identifikovana i registrovana u skladu sa važećim Zakonom o identifikaciji i registraciji životinja, na ime korisnika/gazdinstva;
- Sve veterinarske intervencije treba evidentirati i prijaviti, u skladu sa važećim Zakonom o veterinarstvu;
- Korisnik mora poštovati minimalne zahtjeve predviđene unakrsnom usklađenošću/ uslovnošću (Dobri uslovi poljoprivrede i životne sredine - GAEC):
  - zabrana bilo kakvog paljenja tokom cijele godine i
  - zabrana bilo koje vrste obrade zemljišta²;
- Korisnik je u obavezi da poštuje zahtjeve upravljanja u kontinuitetu od 2 godine³.

ZA POVRŠINE KLASIFIKOVANE KAO PAŠNJACI

- Podršku mogu dobiti samo domaćinstava koja uzgajaju preživare;
- Ispaša se obavlja najmanje tri mjeseca (90 dana) u toku kalendarske godine isključivo u sušnim periodima (od 15. maja do 15. oktobra) kako bi se izbjeglo sabijanje zemljišta zbog prekomjerne vlage u zemljištu;
- Minimalno opterećenje pašnjaka je 0,5⁴ UG po ha pašnjaka;
- Maksimalno opterećenje pašnjaka je 1 UG po ha pašnjaka;

² Nakon uspostavljanja potpunog sistema kontrole biće na snazi zabrana uklanjanja pejzažnih obiležaja kao što su žive ograde, drveće, bare, kameni zidovi, jaruge i terase.

³ Izjava korisnika

⁴ Prihvatljivost korisnika u pogledu kriterijuma opterećenja pašnjaka (broj UG po ha). Provjera će biti izvršena unakrsnom provjerom podataka iz Sistema direktnih plaćanja u stočarstvu (mjera 1.1.1. Agrobudžeta za 2024. godinu).

- Vođenje Dnevnika pašnjaka kako bi se zabilježilo prisustvo životinja na različitim parcelama za koje se traži podrška, uključujući datum početka i završetka ispaše po pojedinoj parcelli (Obrazac 1). Dnevnikom pašnjaka se mora evidentirati da se poštuju prethodni zahtjevi o opterećenju pašnjaka i trajanju ispaše;
- Ručno uklanjanje žbunja i invazivnih drvenastih vrsta radi održavanja produktivnih trava;
- Zabrana korišćenja stajnjaka (čvrstog/tečnog) tokom perioda mraza, kao i perioda jakih kiša ili tokom toplih perioda (novembar-februar, odnosno jul-avgust).

ZA POVRŠINE KLASIFIKOVANE KAO LIVADE

- Zabrana korišćenja stajnjaka (čvrstog/tečnog) tokom perioda mraza, kao i perioda jakih kiša ili tokom toplih perioda (novembar-februar, odnosno jul-avgust).

Obračun uslovnih grla će biti sproveden kao što je prikazano u tabeli ispod:

Grlo	Koeficijent stočne jedinice
Bikovi, krave i druga goveda starosti preko dvije godine	1.0
Goveda starosti od šest mjeseci do dvije godine	0.6
Ovce i koze (reprodukтивna grla)	0.15

IZNOS PODRŠKE

Podrška za Agro-ekološku mjeru za 2024. godinu, iznosi za:

livade – **15,00 €/prihvatljivog ha**
pašnjake - **20,00 €/prihvatljivog ha**

Maksimalni iznos podrške po korisniku je 10.000,00 €.

Ako ukupna visina svih zahtjeva za dodjelu podrške po ovom javnom pozivu, prevaziđa budžetom planirani godišnji iznos, proporcionalno se smanjuju jedinična plaćanja po hektaru.

PRIJAVA NA JAVNI POZIV

I POTREBNA DOKUMENTA

Prijava na javni poziv vrši se u zakazanom terminu u kancelarijama Direkcije za savjetodavne poslove i kontrolu na terenu u oblasti biljne proizvodnje, Direkcije za savjetodavne poslove i kontrolu na terenu u oblasti stočarstva ili Odsjeka za regionalnu koordinaciju u Bijelom Polju, na način što poljoprivredni proizvođač popunjava i podnosi zahtjev za dodjelu podrške uz pomoć službenika iz kancelarije, kroz dio softverskog rješenja Sistema upravljanja i evidencije zahtjeva kroz mjere direktnih plaćanja i ruralnog razvoja prema površini referentne parcele (Evidencija zahtjeva).

Zahtjev za dodjelu podrške, u ime podnosioca zahtjeva, može podnijeti i član poljoprivrednog gazdinstva koji se nalazi u Registru poljoprivrednih gazdinstava ili drugo lice sa ovlašćenjem datim od podnosioca zahtjeva ovjerenim na način propisan zakonom.

Podnositelj zahtjeva je dužan da dostavi Obrazac 1- Dnevnik pašnjaka koji je sastavni dio ovog javnog poziva.

Poljoprivredni proizvođač na sastanku donosi dokumentaciju navedenu u javnom pozivu, uz napomenu da cjelokupna dokumentacija mora biti na ime korisnika.

Ukoliko su korisnici u statusu pravnih lica, CRPS će se provjeravati po službenoj dužnosti.

Broj registrovanih životinja će biti provjeren u službenim evidencijama Ministarstva, iz Sistema direktnih plaćanja u stočarstvu (mjera 1.1.1. Agrobudžeta za 2024. godinu).

II NAČIN I ROK ZA PODNOŠENJE ZAHTJAVA

Nakon popunjavanja zahtjeva podnositelj zahtjeva dobija na uvid primjerak zahtjeva, kako bi otklonio eventualna nepoklapanja, zatim se zahtjev potpisuje od strane podnosioca zahtjeva (punomoćnika ili člana poljoprivrednog gazdinstva) i odgovorog službenika. Ovako potpisani zahtjev, zajedno sa relevantnom dokumentacijom, službenik skenira i unosi u sistem, čime se zahtjev smatra podnijetim.

Rok za podnošenje zahtjeva za podršku je od 29.05.2024. godine do 18.07.2024. godine. Zahtjev se može podnijeti najkasnije do 07.08.2024. godine (u daljem tekstu: rok za zakašnjene zahtjeve), ali se u tom slučaju smanjuje visina plaćanja po danu kašnjenja od 1% po danu kašnjenja od iznosa na koji bi korisnik imao pravo da je zahtjev podnijet u roku.

Ministarstvo će razmatrati samo blagovremeno predate i u cijelosti popunjene obrasce zahtjeva u kom su navedene sve obradive površine koje u potpunosti ispunjavaju sve uslove i kriterijume propisane ovim javnim pozivom.

Nakon isteka roka za zakašnjene zahtjeve, zahtjev se smatra neprihvatljivim, osim u slučaju više sile.

III VIŠA SILA

Viša sila je prirodni događaj ili ljudska radnja koja se nije mogla predvidjeti ili spriječiti, a uslijed kojih je nastupila šteta, s tim da se ljudska radnja nije mogla pripisati u krivicu lica na koje bi inače pripala odgovornost. Viša sila nastaje u slučajevima:

- Smrti nosioca gazdinstva ili člana poljoprivrednog gazdinstva;
- Dugoročne profesionalne nesposobnosti nosioca gazdinstva ili člana poljoprivrednog gazdinstva;
- Ozbiljne prirodne katastrofe ili bolesti stoke, pojedinaca ili košnica koje utiču na region a koji pogađa poljoprivredno gazdinstvo;
- Nenamjernog uništavanja poljoprivrednih objekata na poljoprivrednom gazdinstvu.

U slučaju više sile, podnositelj zahtjeva ili njegov ovlašćeni zastupnik, je obavezan u pisnom obliku dostaviti odgovarajući dokaz Direktoratu za plaćanja, u roku od 15 radnih dana od dana djelovanja više sile. Dokaz je potrebno dostaviti od organa nadležnog za taj oblik više sile (npr. u slučaju smrti to je smrtonosna izdata od strane Ministarstva unutrašnjih poslova).

Datum izdavanja dokaza od nadležnog organa mora biti prije datuma isteka roka za zakašnjene zahtjeve, ukoliko se podnosi kao razlog kašnjenja zahtjeva.

IV IZMJENE, DOPUNE I ODUSTAJANJE OD DIJELA ZAHTJAVA ILI KOMPLETNOG ZAHTJAVA

Korisnik može zatražiti izmjenu ili dopunu zahtjeva tokom roka za podnošenje zahtjeva, samo ukoliko se ta izmjena/dopuna odnosi na već zahtijevanu podršku.

Zahtjev za izmjene i dopune zahtjeva popunjava se na isti način na koji se vrši i prijava na Javni poziv.

Odustajanje od dijela ili kompletног zahtjeva može se dostaviti Ministarstvu u bilo kom momentu tokom obrade zahtjeva na isti način na koji se vrši i prijava na Javni poziv.

Izmjene, dopune i odustajanja od zahtjeva, koje se vrše van sistema Evidencije zahtjeva, neće biti prihvачene. Ukoliko su izmjene i/ili dopune nejasne ili nerazumljive ili se iz traženih izmjena/dopuna ne može utvrditi predmet izmjene/dopune, iste neće biti razmatrane.

Ako je Korisnik obaviješten o namjeri obavljanja kontrole na terenu ili inspekcijskog nadzora ili mu je otkrivena nepravilnost na temelju administrativne kontrole i/ili kontrole na terenu i/ili inspekcijskog nadzora, u tom slučaju izmjene, dopune ili odustajanja od zahtjeva nisu dozvoljene.

Zahtjev za koji je podnijeta izmjena ili dopuna će biti razmatran sa zadnje odobrenom izmjenom ili dopunom. Izmjene i dopune jedinstvenog zahtjeva mogu se podnijeti i u roku za zakašnjene zahtjeve. U ovom slučaju kao datum podnošenja jedinstvenog zahtjeva, uzima se datum podnijete izmjene i/ili dopune.

V PROCEDURA REALIZACIJE ZAHTJEVA

Nakon podnošenja zahtjeva, Direktorat za plaćanja - Direkcija za IAKS (Integrисани administrativni i kontrolni sistem) mjere izvršiće administrativnu kontrolu dostavljene dokumentacije, a Direkcija za kontrolu na terenu izvršiće kontrolu na licu mjesta.

Provjera prihvatljivosti korisnika u pogledu kriterijuma opterećenja pašnjaka (broj UG po ha) će biti izvršena unakrsnom provjerom podataka iz Sistema direktnih plaćanja u stočarstvu (mjera 1.1.1. Agrobudžeta za 2024. godinu).

Kontrola na terenu od strane Ministarstva sprovodi se na određenom uzorku parcela/zahtjeva koji su potpuni i ispunjavaju uslove i kriterijume za podršku po ovom javnom pozivu, kao i u svim slučajevima kada se pojavi sumnja u vjerodostojnost podataka iz podnijete dokumentacije.

Kontrolori mogu (nije obavezujuće) najaviti kontrolu 48 sati unaprijed korisniku, pod uslovima da ciljevi i svrha kontrole na terenu nijesu ugroženi prethodnom najavom. Geolociranje parcela se obavlja na osnovu podataka koje je korisnik ostavio u Sistem za identifikaciju zemljišnih parcela (SIZEP) i Evidenciju zahtjeva.

Podnošenjem zahtjeva korisnik daje saglasnost da se na sve parcele koje je locirao u SIZEP-u i za koje se zahtjeva podrška u Evidenciji zahtjeva, izvrši kontrola bez njegovog prisustva.

Za vrijeme kontrole na terenu, kontrolori mogu provjeravati sve navode iz zahtjeva. Kontrola na terenu je dužna da utvrdi da li je prijavljena površina pod vrstom/kulturom koja je navedena u zahtjevu i da li se redovno primjenjuju agrotehničke mjere. U slučaju kada je korisnik obaviješten o kontroli na terenu obavezan je prisustvovati istoj, on ili član gazdinstva (iz Registra poljoprivrednih gazdinstava) ili drugo lice sa ovlašćenjem korisnika ovjerenom u sudu, opštini ili kod notara. Korisnik je u obavezi da detaljno objasni kontrolorima kako da dođu do gazdinstva ili površina koje su predmet kontrole.

Stanje na terenu se može utvrditi putem fizičke posjete parcelama ili pregledom snimaka iz vazduha relevantne starosti. Direktorat za plaćanja vodi evidenciju o načinu na koji je utvrđeno stanje na terenu.

Nakon izvršene kontrole, Direktorat za plaćanja će sačiniti izještaj o stanju na terenu i isti dostaviti korisniku na adresu koja je navedena u Zahtjevu za podršku. Po prijemu izještaja o kontroli na terenu podnositelj zahtjeva ima pravo da se izjasni u roku od 3 dana od dana prijema.

Ukoliko se korisnik:

- Ne izjasni, smatra se da je saglasan sa istim i zahtjev se dalje obrađuje administrativno;
- Izjasni, Direktorat za plaćanja će još jednom izvršiti uvid u izvještaj o stanju na terenu i fotodokumentaciju. Ukoliko se utvrdi da je potrebno ponoviti kontrolu na terenu, ista će ponovo biti obavljena uz prisustvo korisnika.

Izvještaji koji nisu dostavljeni zbog netačno unesene adrese u Zahtjevu će se smatrati kao dostavljeni.

Zahtjev neće biti prihvatljiv za podršku u sledećim slučajevima:

- ako je dostavljen nakon roka navedenog u Javnom pozivu;
- ako se utvrdi da korisnik ne ispunjava kriterijume navedene u Javnom pozivu;
- ukoliko korisnik ne dostavi traženu dodatnu dokumentaciju.

Korisnik čiji zahtjev nije prihvatljiv u skladu sa ovim Javnim pozivom, biće odbijen i može podnijeti žalbu, u roku od 20 dana od dana prijema spisa, Upravnom Sudu Crne Gore.

NAPOMENA

- U slučaju da korisnik ne dozvoli ili sprječi terensku kontrolu, ili na bilo koji drugi način utiče na rad kontrolora, podnijeti zahtjev neće biti odobren;
- U slučaju da se terenskom kontrolom utvrdi veća površina od prijavljene u zahtjevu, obračun će se vršiti prema podacima iz zahtjeva. Ako se utvrdi manja površina od navedene u zahtjevu, obračun će se vršiti prema podacima utvrđenim terenskom kontrolom.
- Korisnik koji ne poštuje propisanu minimalnu površinu i/ili opterećenje pašnjaka (UG/ha), neće ostvariti pravo na podršku;
- Korisnik je odgovoran za tačnost podataka i dokumentacije za ostvarivanje prava na podršku;
- Obaveze korisnika kao i kaznene mjere u slučaju nepoštovanja istih utvrđene su članom 33. Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Sl. list CG“, br. 56/09, 34/14, 1/15 i 30/17) i obuhvataju vraćanje iznosa primljenih sredstava uvećanih za iznos kamate u roku utvrđenom pravosnažnim rješenjem Ministarstva, kao i gubitak prava na bilo kakvu podršku u naredne dvije godine;
- U slučaju nepodudaranja prijavljenih grla od strane korisnika i broja grla iz Sistema direktnih plaćanja u stočarstvu (mjera 1.1.1. Agrobudžeta za 2024. godinu), kao relevantni se uzimaju podaci iz Sistema direktnih plaćanja.

FINANSIJE I ISPLATA

Podrška se obračunava prema prihvatljivim površinama pod livadama i/ili pašnjacima, iz Evidencije zahtjeva, koje ispunjavaju uslove ovog Javnog poziva.

Prihvatljni hektari ne mogu biti veći od površine tražene u zahtjevu za podršku.

Isplata se vrši korisnicima na bankovni račun (koji se nalazi u Registru poljoprivrednih gazdinstava) nakon izvršenih kontrola i odobrenja zahtjeva od strane Direktorata za plaćanja, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Ukoliko u momentu isplate korisnik nema aktivan/ispravan nacionalni broj žiro računa u banci, prijavljen i evidentiran u Registru poljoprivrednih gazdinstava, sredstva će biti vraćena u budžet Crne Gore na Glavni račun Trezora, čime korisnik gubi pravo na podršku.

Nakon sačinjavanja liste odobrenih zahtjeva sa obračunima - Listu za plaćanje odobrava generalni direktor Direktorata za plaćanja, a Lista za plaćanje se zajedno sa instrukcijom za plaćanje za svaki grupni transfer šalje Odsjeku za izvršavanje plaćanja.

Jedan primjerak se dostavlja Jedinici za tehničku podršku (TSU) u okviru Ministarstva finansija, radi njihovog evidentiranja i računovodstva. Direktorat za plaćanja vodi evidencije za sopstvene potrebe.

Nakon izvršenih isplata, lista isplaćenih korisnika biće objavljena na veb stranici MPŠV (www.gov.me/mpsv) i MIDAS 2 projekta (www.midas.co.me).

Informacije o ovom javnom pozivu se mogu dobiti putem telefona ili lično na sljedećim adresama:

Direktorat za plaćanja, Moskovska 101, 81000 Podgorica, tel: 020 672 007;
Direkcija za poljoprivredne registre i regionalnu koordinaciju - Odsjek za regionalnu koordinaciju Bijelo Polje, Ul. Slobode bb, 84000 Bijelo Polje, tel: 067 002 858

Direkcija za savjetodavne poslove i kontrolu na terenu u oblasti biljne proizvodnje

Bar, tel: 069 335 090, 069 374 173	Podgorica, tel: 020 673 934, 067 045 208
Berane, tel: 051 235 408	Herceg Novi, tel: 069 335 175
Bijelo Polje, tel: 050 486 699	Cetinje, tel: 069 335 094
Nikšić, tel: 040 201 122	Pljevlja, tel. 069 270 453; 069 270 447

Direkcija za savjetodavne poslove i kontrolu na terenu u oblasti stočarstva

Bar, tel: 020 265 337	Podgorica, tel: 020 265 337
Berane, tel: 051 233 301	Pljevlja, tel: 052 353 505
Bijelo Polje, tel: 050 487 009	